

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

*Interesna skupina lokalnih interesov
Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj*

1

Številka: 411-02/15-3/ EPA 611-VII
Ljubljana, 7. julij 2015

Interesna skupina lokalnih interesov in Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj (*zainteresirana komisija*) sta, na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), oblikovali naslednje

P o r o č i l o

k Predlogu zakona o spremembi Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 (ZIPRS1415-F) – nujni postopek

Interesna skupina lokalnih interesov in Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj sta na 7. izredni seji oziroma 49. seji 6. julija 2015 obravnavali Predlog zakona o spremembi Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Ker Vlada z dosedanjimi uveljavljenimi spremembami predpisov ni uspela znižati stroškov občin za obvezne zakonske naloge za 22,8 milijonov evrov in s tem izpolniti svojih zavez iz Dogovora o višini povprečnine za leto 2015 z dne 29. 1. 2015, z novelo zakona predlaga, da se za drugo polletje 2015 določi povprečnina v višini 514,22 evrov, ki je za 13,39 evra višja od povprečnine, določene z veljavnim Zakonom o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 (v nadaljevanju: ZIPRS1415). Po besedah predstavnice Ministrstva za finance so pripravljene mnoge spremembe predpisov, ki se v letošnjem uveljavljajo postopoma, vendar z njimi ni bil dosežen finančni učinek v načrtovani višini 22,8 milijona evrov, ampak le 9 milijonov evrov. S predlagano povečano povprečnino se bo torej obseg primerne porabe občin povečal za razliko med ocenjenim znižanjem izdatkov občin in dejanskim znižanjem, ki je doseženo s sistemskimi spremembami. Delež dohodnine, ki je primarni vir financiranja primerne porabe, se s spremembo zakona ne spreminja. Sredstva za financiranje višje povprečnine bo treba zagotoviti s povečanjem finančne izravnave iz državnega proračuna, in sicer za 13,75 mio evrov. Predlog zakona v prehodni določbi določa tudi način zagotavljanja višje finančne izravnave za mesec julij 2015, in sicer se bo razlika poplačala pri izplačilu finančne izravnave za mesec avgust. Hkrati se v prehodni določbi tudi določa, da se za mesec julij 2015 občinam

nakazuje razlika med prihodki občin iz 14 člena Zakona o financiranju občin za financiranje primerne porabe tedensko od 1. 8. do 31. 12. 2015.

Interesna skupina in komisija sta se seznanili tudi skupnim stališčem predsedstva Skupnosti občin Slovenije, Združenja občin Slovenije in Združenja mestnih občin Slovenije, ki vztrajajo na dogovorjeni povprečnini v višini 525 evrov tudi v drugi polovici leta 2015 in predlagajo, da se na koncu tega leta na podlagi izračunanih realnih prihrankov za občine višina povprečnine prilagodi glede na dejansko ugotovljene prihranke občin oziroma povečanje njihovih stroškov. Predsedstva vseh treh združenj občin napovedujejo uporabo vseh pravnih sredstev za zaščito pravic občin, če povprečnina tudi v drugi polovici 2015 ne ostane na ravni 525 evrov. Združenja občin opozarjajo tudi 46. a člen ZIPRS1415 oziroma omejitev sredstev nad primerno porabo, saj občinam, pri katerih prihodki iz dohodnine presegajo primerno porabo, pripadajo samo prihodki iz naslova dohodnine samo do višine primerne porabe. Ta določba najbolj prizadene večje oziroma mestne občine, ki so zaradi tega dodatno prikrajšane.

Interesna skupina in komisija menita, da je nujno sprejeti spremembo ZIPRS1415 in na novo določiti višino povprečnine za drugo polovico 2015, vendar se ne strinjata s predlagano povprečnino v višini 514,22 evrov, saj občinam ne zagotavlja izvajanja zakonskih nalog. Državni svetniki izpostavljajo opozorilo Skupnosti občin Slovenije z dne 6. 7. 2015, da višina povprečnine že sedaj ne pokriva dejanskih obveznosti občin, z morebitnim njenim znižanjem pa bi bilo ogroženo ne le delovanje, ampak obstoj lokalne samouprave. Občine so zaradi pomanjkanja finančnih sredstev primorana najemati kredite za izvajanje zakonskih nalog, s čimer se zmanjšuje kreditni potencial občin za investicije. Zato se interesna skupina in komisija pridružujeta skupnemu stališču predsedstev vseh treh združenj občin, da se povprečnina v višini 525 evrov ohrani tudi po 1. 7. 2015. Povprečnino v višini 525 evrov v drugi polovici 2015 je predlagala Interesna skupina lokalnih interesov že v okviru pobude, ki jo je Državni svet podprl na 30. seji 10. 6. 2015 in posredoval Vladi.

Interesna skupina in komisija poudarjata, da Vlada ni izpolnila obljub iz Dogovora o višini povprečnine za leto 2015, saj do 30. 6. 2015 ni zagotovila sistemskih ukrepov za znižanje stroškov občin za 22,8 mio evrov na letni ravni. Medtem ko naj bi prihranki občin iz naslova predlaganih in uveljavljenih ukrepov v letu 2015 po podatkih Ministrstva za finance znašali 9,033 milijonov evrov, v Skupnosti občin Slovenije, Združenju občin Slovenije in Združenju mestnih občin Slovenije ocenjujejo, da občine teh prihrankov niso deležne oziroma jih niso deležne vse občine. Interesna skupina in komisija poudarjata, da bi morali biti varčevalni ukrepi za znižanje stroškov občin sistemski in ne parcialni, kar se dogaja danes, ko vse občine ne občutijo prihrankov, ampak so oziroma bodo učinkov večjega dela ukrepov deležna le manjšina občin. V občinah so razočarani, saj so pred podpisom Dogovora o višini povprečnine za leto 2015 dobili zagotovilo, da bodo vse občine deležne znižanja stroškov. Ob tem državni svetniki opozarjajo tudi na pogajanja Vlade s sindikati javnega sektorja o plačnem sistemu, ki se bodo lahko rezultirala v večji obremenitvi občinskih sredstev. Občine zaradi finančnih težav tudi niso sposobne pripravljati projektov, s katerimi bi kandidirale za evropska sredstva nove finančne perspektive.

V javnosti se ustvarja vtis, da bodo občine z določitvijo predlagane povprečnine v višini 514,22 evrov v drugi polovici tega leta prejele dodatna sredstva, kar pa ni res. Že povprečnina v višini 525 evrov pomeni 11 evrov manjšo povprečnino od

povprečnine v letu 2014 in ne zagotavlja financiranja primerne porabe. Če bi upoštevali realno povprečnino, bi ta morala znašati preko 600 evrov. Državni svetniki se zavedajo javnofinančne situacije države, vendar bi se morala Vlada resneje lotiti sistemskih ukrepov za znižanje stroškov občin.

Interesna skupina in komisija opozarjata tudi na Predlog Zakona o pogojih za izvedbo ukrepa odpusta dolgov (ZPIUOD), EPA 635-VII. Če bo predlog zakona sprejet, bo imel velike finančne učinke na občinske proračune (npr. najemnina za neprofitna stanovanja, plačilo stroškov komunalnih storitev), kar je tudi treba upoštevati pri določanju višine povprečnine.

V zvezi z dogovorom Vlade in reprezentativnimi združenji občin Slovenije v Dogovoru o povprečnini za leto 2015, da se v letu 2015 za sofinanciranje investicij izplača investicijski transfer v višini 1 % skupne primerne porabe občin, razlika do 2 % skupne primerne porabe občin pa se zagotovi v letu 2016, državni svetniki pričakujejo, da bo Vlada to zavezo uresničila.

Interesna skupina in komisija sta sprejeli naslednja sklepa:

- 1. Interesna skupina in komisija predlagata, da se v 1. in 2. členu predloga zakona znesek »514,22 evrov« nadomesti z zneskom »525 evrov«.**
- 2. Interesna skupina in komisija pozivata predlagatelja zakona, da v nadaljnjem zakonodajnem postopku v čim večji možni meri upošteva opozorila, predloge in stališča, ki so jih podale Skupnost občin Slovenije, Združenje občin Slovenije in Združenje mestnih občin Slovenije.**

Interesna skupina in komisija sta sprejeli **dodatni sklep:**

Interesna skupina in komisija pozivata predsednika Državnega sveta, da skliče izredno sejo Državnega sveta še pred sejo Odbora Državnega zbora za finance in monetarno politiko in nanjo uvrsti Predlog zakona o spremembi Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 (ZIPRS1415-F) – nujni postopek, EPA 611-VII.

* * *

Za poročevalca na seji Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je bil določen državni svetnik Jernej Verbič

Vodja Interesne skupine lokalnih interesov
Milan Ozimič, l.r.

Predsednik Komisije za lokalno samoupravo
in regionalni razvoj
Jernej Verbič, l.r.

Poslano:

- Skupnost občin Slovenije
- Združenje občin Slovenije
- Združenje mestnih občin Slovenije